

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола

Відділення економіки та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
Т.А. Ільчук
30.01.2020р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

назва навчальної дисципліни

НАЙМЕНУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ	ГАЛУЗЬ ЗНАТЬ, СПЕЦІАЛЬНІСТЬ, ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ	ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6 Загальна кількість годин – 180 год.	Галузь знань - 24 Сфера обслуговування Спеціальність - 241 Готельно-ресторанна справа	Вибіркова
		Мова викладання: українська
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки:
		3-й (1-й) \ 4-й (2-й)
		Лекції:
		46
		Практичні, семінарські:
44		
Самостійна робота:		
90		
Вид контролю: залік \ екзамен		

Розробник:

Фастовець Микола Миколайович, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри готельно-ресторанної справи

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

 А. М. Кулик

ПОГОДЖЕНО:

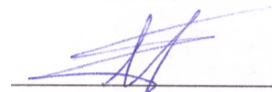
Завідувач відділення
економіки та туризму

 С. Я. Добровольська

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою готельно-ресторанної
справи
протокол № 6 від 28.01.2020р.

В. о. завідувача кафедри

 А. М. Кулик

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Дисципліна «Фінанси підприємств сфери обслуговування» передбачає засвоєння студентами знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, дає змогу отримати базову підготовку з фінансових питань діяльності підприємств сфери обслуговування.

Грунтовні знання дисципліни «Фінанси підприємств сфери обслуговування» потрібні студентам для того, щоб вони могли оволодіти практичними навиками роботи за спеціальністю на окремих ділянках роботи підприємств сфери обслуговування в умовах соціально-економічних трансформацій.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання сфери обслуговування, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств.

Предметом вивчення є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі операційної, інвестиційної чи фінансової діяльності на підприємстві сфери обслуговування.

Завдання дисципліни полягає у формуванні, розвитку та удосконаленні фахових компетентностей, серед яких:

а) загальні компетентності :

ЗК 1. Здатність до розуміння соціально-економічних явищ, суспільних процесів і тенденцій науково-технічного прогресу.

ЗК 3. Здатність шляхом самостійного навчання освоювати нові області, використовуючи здобуті знання.

ЗК 4. Здатність застосовувати загальнонауковий методологічний апарат.

ЗК 6. Здатність застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності.

б) спеціальні (предметні):

ФК 1. Здатність володіти базовими поняттями, основами теорії і практики фахової підготовки, вміння їх застосовувати.

ФК 6. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ФК 14. Здатність розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління, контроль діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу.

ФК 15. Здатність аналізувати і розраховувати економічні показники діяльності, визначати рівень конкурентоспроможності та економічний потенціал суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку, спеціальних досліджень.

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен показати такі **результати навчання:**

ПРН 1. Розуміння та усвідомлення соціально-економічних явищ та суспільно-економічних процесів, тенденцій науково-технічного прогресу.

ПРН 3. Здатність самостійним навчанням освоювати нові області, використовуючи здобуті знання.

ПРН 4. Уміння застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності.

ПРН 5. Володіння знаннями теорії і практики організації готельно-ресторанного господарства.

ПРН 17. Здатність управляти підприємством, приймати стратегічні та тактичні рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 24. Здатність розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 25. Здатність розраховувати, аналізувати та планувати фінансово-економічні показники діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, визначати їх рівень конкурентоспроможності та економічний потенціал.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 6	Спеціальність: 241 ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА	Обов'язкова (нормативна) Мова викладання: українська	
Кількість змістових модулів - 3		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	3-й (1-й) 4-й (2-й)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.		Лекції:	
		46	
		Практичні, семінарські:	
		44	
		Самостійна робота:	
90			
Вид контролю: залік, екзамен			

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	всього	у тому числі			
1	2	л	п	с	с.р.
2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації фінансів підприємств сфери обслуговування					
Тема 1. Сфера послуг та її роль у суспільному відтворенні	17	4		4	9
Тема 2. Сутність та основи організації фінансів підприємств	18	4		4	10
Тема 3. Організація грошових розрахунків підприємства	18	4		4	10
Тема 4. Грошові надходження підприємств	18	4		4	10
Тема 5. Оподаткування підприємств	19	6		4	9
Разом за змістовим модулем 1.	90	22		20	48
Змістовий модуль 2. Фінансове забезпечення діяльності підприємств					
Тема 6. Формування і розподіл прибутку	9	2		2	5
Тема 7. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах	9	2		2	5
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	13	4		4	5
Тема 9. Кредитування підприємств	14	4		4	6
Разом за змістовим модулем 2.	45	12		12	21
Змістовий модуль 3. Сучасні аспекти фінансів підприємств сфери обслуговування					
Тема 10. Оцінювання фінансового стану підприємств	15	4		4	7
Тема 11. Фінансове планування на підприємстві	15	4		4	7
Тема 12. Фінансова санація	15	4		4	7
Разом за змістовим модулем 3.	45	12		12	21
РАЗОМ	180	46		44	90

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації фінансів підприємств сфери обслуговування

ТЕМА 1 Сфера послуг та її роль у суспільному відтворенні

Поняття «послуга» та «сфера послуг». Відмінність послуги від фізичного товару. Класифікація сфери послуг та її критерії. Характерні особливості функціонування сфери послуг. Позитивні та негативні чинники у розвитку сфери послуг. Роль сфери послуг у світовій економіці. Етапи розвитку сфери послуг в Україні. Основні тенденції розташування підприємств сфери послуг. Роль держави у підтримці сфери розвитку послуг: основні інструменти впливу. Особливості малого підприємництва у сфері послуг.

ТЕМА 2 Сутність та основи організації фінансів підприємств

Теоретичні основи організації фінансів підприємств. Суть та функції фінансів підприємств. Фінансові ресурси як основа фінансового забезпечення функціонування підприємств сфери обслуговування, їх склад і джерела формування. Зміст фінансової діяльності та фінансова робота на підприємстві.

Фінансова стратегія і політика підприємства. Організаційні основи функціонування фінансів підприємств сфери обслуговування.

Фінансовий механізм. Принципи організації фінансів підприємств. Управління фінансами на підприємстві. Методи фінансового управління.

ТЕМА 3 Організація грошових розрахунків підприємства

Організація грошових розрахунків підприємства. Сутність грошових розрахунків і принципи їх організації. Класифікація грошових потоків підприємства. Готівкові розрахунки на підприємстві. Суть і форми безготівкових розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст і значення у фінансово-господарській діяльності підприємств.

Особливості організації розрахунків підприємств сфери обслуговування.

ТЕМА 4 Грошові надходження підприємств

Грошові надходження підприємств. Характеристика, склад і класифікація грошових надходжень підприємств. Доходи (виручка) від реалізації продукції. Доходи від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності.

Фактори, які впливають на обсяг виручки від реалізації – основне джерело грошових надходжень підприємства. Планування виручки від реалізації продукції (основної діяльності).

Особливості отримання доходу підприємствами сфери обслуговування.

ТЕМА 5 Оподаткування підприємств

Сутність оподаткування підприємств і податкова система. Поняття і значення податків, їх функції та елементи. Види податків, що їх сплачують підприємства.

Оподаткування прибутку підприємств. Чинний порядок оподаткування прибутку.

Непрямі податки, які сплачують підприємства. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств. Мито. Акцизний податок. Податок на додану вартість.

Місцеві податки і збори.

Методи нарахування та утримання податків. Особливості оподаткування суб'єктів туристичної та готельно-ресторанної діяльності.

Змістовий модуль 2. Фінансове забезпечення діяльності підприємств

ТЕМА 6 Формування і розподіл прибутку

Формування і розподіл прибутку. Прибуток підприємства: суть, функції та фактори впливу. Рентабельність підприємства. Методи планування прибутку підприємства. Витрати підприємства. Формування чистого прибутку підприємства. Розподіл і використання чистого прибутку підприємства.

ТЕМА 7 Оборотні кошти та їх організація на підприємствах

Сутність оборотних коштів та їх організація. Склад і розміщення оборотних коштів.

Необхідність і методи визначення потреби в оборотних коштах. Поняття норм і нормативів оборотних коштів, їх розрахунок. Економічний метод обчислення потреби в оборотних коштах і його використання.

Джерела формування оборотних коштів. Власні оборотні кошти. Позичені й залучені оборотні кошти.

Показники стану оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів. Оборотність оборотних коштів і способи її прискорення. Коефіцієнти, що характеризують використання оборотних коштів.

ТЕМА 8 Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

Сутність основних засобів та їх відтворення. Класифікація основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Показники стану та ефективності використання основних засобів.

Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Фінансування ремонту основних засобів.

ТЕМА 9 Кредитування підприємств

Необхідність та сутність кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємства та необхідність залучення кредитів. Принципи кредитування.

Види кредитів, які використовуються у господарській діяльності підприємств. Банківське кредитування підприємств. Види банківського кредиту та їх характеристика. Умови та порядок отримання банківського кредиту.

Небанківське кредитування підприємств. Комерційне кредитування підприємств. Лізингове кредитування підприємств. Державне кредитування підприємств. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

Змістовий модуль 3. Сучасні аспекти фінансів підприємств сфери обслуговування

ТЕМА 10 Оцінювання фінансового стану підприємств

Оцінка фінансового стану підприємства. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

ТЕМА 11 Фінансове планування на підприємстві

Фінансове планування на підприємствах. Суть, методи і завдання фінансового планування на підприємстві. Складання фінансових планів на підприємстві. Перспективне фінансове планування. Складання поточного фінансового плану – балансу доходів і видатків. Бюджетування на підприємстві. Оперативний фінансовий план (платіжний календар). Фінансовий план державних підприємств.

ТЕМА 12 Фінансова санація

Фінансова санація підприємств. Фінансова криза на підприємстві: зміст і причини виникнення. Економічна суть, джерела та необхідність фінансової санації підприємств.

Порядок проведення санації підприємств. Досудова санація підприємства. Судова процедура санації підприємства.

Тематика практичних, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначені у тематичному плані дисципліни. Питання та завдання практичної та самостійної роботи студентів деталізовані у відповідних методичних вказівках.

ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають *поточний контроль, модульний контроль, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, підсумковий контроль у формі екзамену.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

робота в малих групах – спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів засвоєння навчального матеріалу;

презентація – виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень тощо;

дискусія – обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань застосування кримінально-правових норм;

кейс-метод – аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності; передбачає розв'язування ситуативних задач із застосуванням норм кримінального законодавства.

Результати поточного контролю за семестр визначаються як середня з поточних оцінок за 100-бальною шкалою, відображених у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних (семінарських) занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як перевірку теоретичних положень курсу, такі розв'язування практичних завдань.

Оцінки з модульного контролю за 100-бальною шкалою відображаються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи і включаються як окремий заліковий модуль до залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням.

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

У процесі відповіді виявляються наступні рівні знань: високий, добрий, посередній, недостатній.

Високий рівень знань: оцінка в межах від 90 до 100 балів. Ставиться за повні і правильні відповіді студента на усі запитання. При цьому необхідно, щоб студент умів логічно мислити, вільно використовувати набуті теоретичні знання при аналізі проблем науки кримінального права, застосовувати знання з суміжних галузей права, орієнтуватися в системі чинного законодавства та матеріалах судової практики.

Добрий рівень знань оцінюється у межах 75 – 89 балів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей та похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу. Він володіє базовими правовими термінами, поняттями та категоріями з вказаної теми, але самостійно нездатний аналізувати норми права, застосовувати їх в конкретній правовій ситуації.

Посередній рівень знань оцінюється в межах 60 – 74 балів. Студент в основному знає матеріал теми, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань. Відповідаючи на запитання практичного характеру, він виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

Недостатній рівень знань оцінюється в межах до 60 балів. Студент не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє базовими поняттями, термінами, категоріями. Відсутнє логічне та наукове мислення, практичними навичками не володіє.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (добре)
84-75		C (добре)
67–74	задовільно	D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою розраховується як середня у відповідності з ваговими коефіцієнтами, величина яких залежить від значення кожного з контрольних заходів, що проводяться під час вивчення навчальної дисципліни.

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4	Підсумкова оцінка
6 семестр Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	80	–	81
7 семестр Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (I сем.):

$$O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 80 \cdot 0,1 = 81$$

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (II сем.):

$$O = 80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$$

4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є лекційно-проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології, спрямовані на організацію самоосвіти студента.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми проведення занять: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, кейси тощо.

Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо.

Склад методичного забезпечення дисципліни:

- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- практикум для виконання семінарських та практичних занять;
- матеріали тестового контролю з дисципліни;
- завдання для виконання самостійної роботи та індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- засоби поточного та підсумкового контролю (завдання для підсумкових модульних робіт, перелік питань для проведення залікового та екзаменаційного контролю).

Навчально-методичне забезпечення розміщено в електронному форматі в навчально-інформаційному середовищі коледжу на базі Moodle з відкритим доступом для студентів.

Інструменти, обладнання та комп'ютерне забезпечення

Електронні енциклопедії, довідники, мультимедійні засоби у вільному доступі в Інтернет, комп'ютерні презентації за темами курсу, відкриті державні реєстри.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава : РВ ПДАА, 2018. 350с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 292 с.
3. Біла О. Г. Фінанси підприємств : навч. посіб. 3-є вид., випр. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2018. 384 с.
4. Бондарчук М. К., Алексєєв І. В. Фінансова санація і антикризове управління підприємством (з перекладом тем англ. мовою). Київ : Каравела, 2017. 268 с.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
6. Карпунь І.Н. Санація підприємств. Навч. посібник. Київ : Каравела, 2018. 408 с.
7. Непочатенко О. О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств : підручник. Київ : ЦУЛ, 2013. 504 с.
8. Олександренко І.В. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / За ред. д-ра екон. наук Р.А. Слав'юка. Львів : ННБК «АТБ», 2012. 538 с.
9. Онисько С.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств. Навч. підручник. Київ : Каравела, 2016. 264 с.
10. Онисько С. М., Верзун А. А., Марич П. М. Фінанси підприємств : практикум. Львів : Магнолія 2006, 2019. 312 с.
11. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств: підручник / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. Восьме вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2013. 519 с.
12. Стасюк Г.А. Фінанси підприємств: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2018. 480 с.
13. Тарасенко І. О., Любенко Н. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНУТД, 2015. 360 с.
14. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. Київ: Ельга, Ніка – Центр, 2009. 360 с.
15. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 341 с.

Додаткова література

16. Гриценко Л. Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: практикум : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. 285 с.
17. Гриб С. В., Болкунова І.О. Фінанси підприємств в таблицях, схемах та тестах : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 224 с.
18. Карпунь І.Н. Управління фінансовою санацією підприємства: Навч. посібн. Київ : Каравела, 2016. 418 с.
19. Онисько С.М., Богач М.М. Управління фінансовою санацією підприємств (практикум). Київ : Каравела, 2017. 224 с.

- 20.Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка та фінанси підприємства : підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2017. 408 с.
- 21.Портна О. В., Єршова Н. Ю., Юр'єва І. А. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 283 с.
- 22.Тюріна Н. М., Карвацька Н. С. Управління фінансовою санацією: Навчальний посібник. Київ : Каравела, 2018. 350 с.
- 23.Фінанси підприємств у схемах і таблицях : практикум : у 2 ч. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” / уклад.: Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Крайніков. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. Ч. 2. 212 с.
- 24.Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 7.02.2013 № 73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 25.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>